

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

**ДЕРЖАВНЕ
(КОНСТИТУЦІЙНЕ) ПРАВО
ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН**

Практикум
для студентів напряму підготовки
6.030401 «Правознавство»

Київ 2014

УДК 342(100)(076.5)
ББК Х 400я7
Д 362

Укладач О. А. Гусар

Рецензент І. Л. Бородін

Затверджено методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № 2/13 від 14.03.2013 р.).

Державне (конституційне) право зарубіжних країн:
Д 362 практикум / уклад. О. А. Гусар. – К. : НАУ, 2014. – 40 с.

Містить перелік питань, практичні заняття з програми навчального курсу, теоретичні відомості, на які треба звернути увагу студентів під час вивчення теми, основні поняття, практичні завдання з державного (конституційного) права зарубіжних країн, джерела, завдання для самоперевірки до кожної теми.

Для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство».

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Модуль I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА	5
Практичне заняття 1. Загальна характеристика державного (конституційного) права зарубіжних країн.....	5
Практичне заняття 2. Конституції та конституціоналізм у зарубіжних країнах.....	7
Практичне заняття 3. Форми держави у зарубіжних країнах	9
Практичне заняття 4. Конституційні засади прав особи та безпосередньої демократії у зарубіжних країнах	11
Практичне заняття 5. Парламенти та парламентаризм у зарубіжних країнах.....	13
Практичне заняття 6. Глава держави та уряд у зарубіжних країнах	16
Практичне заняття 7. Судова влада та конституційний контроль у зарубіжних країнах	17
Практичне заняття 8. Місцеве управління та самоврядування у зарубіжних країнах.....	19
Модуль II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА	22
Практичне заняття 9. Основи конституційного права США	22
Практичне заняття 10. Вищі органи державної влади США	24
Практичне заняття 11. Основи конституційного права Великої Британії	26
Практичне заняття 12. Вищі органи державної влади Великої Британії.....	28
Практичне заняття 13. Основи конституційного права Німеччини.....	31
Практичне заняття 14. Вищі органи державної влади Німеччини	33
Практичне заняття 15. Основи конституційного права Франції.....	34
Практичне заняття 16. Вищі органи державної влади Франції.....	36
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	39

ВСТУП

Державне (конституційне) право зарубіжних країн як правова (юридична) навчальна дисципліна – це система знань про відповідну галузь і науку. Основна мета навчальної дисципліни – формування певного рівня правової культури юриста на основі засвоєння знань, умінь з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн», а також формування у майбутніх юристів знань, умінь та навичок для роботи в конституційно-правовому просторі.

Вивчення дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» сприяє набуттю студентами вміння аналізувати чинне конституційне законодавство зарубіжних країн і механізми його реалізації на сучасному етапі їх розвитку, проводити порівняльний аналіз основних інститутів конституційного права країн розвинутої демократії.

Практикум для студентів напряму 6.030401 «Правознавство» з навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» розроблено з метою закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з даного курсу.

Відповідно до змісту навчальних і робочих програм практикум складається з двох модулів, що логічно поділені на шістьнадцять тем, у яких сформульовано питання до семінарських занять, практичні завдання до кожної теми та список літератури.

Під час розв'язання завдань студент повинен продемонструвати вміння оцінювати факти і обставини, виявляти необхідні джерела регулювання, аналізувати правові акти, застосовувати правові акти до фактів та обставин і на цій основі вирішувати проблему, а також обґрунтовувати правові позиції з урахуванням особливостей конституційно-правового регулювання.

Якщо завдання передбачає порівняння, студент повинен продемонструвати навички порівняльно-правового аналізу (вміння правильно ставити мету порівняння, визначати об'єкти та джерела, зіставляти об'єкти, виявляти їх подібності та відмінності, формувати висновки).

Складаючи логічні схеми, необхідно графічно і текстуально показати елементи досліджуваного явища (процесу) і зв'язки між ними. Під час підготовки доповіді важливо керуватися правилами оформлення письмових робіт у НАУ.